

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการพัฒนาองค์ประกอบสถานศึกษาปลอดภัย โรงเรียนหนองยางชุมพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีแนวคิดสำคัญที่ผู้วิจัยใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาองค์ประกอบสถานศึกษาปลอดภัย คือ ใช้กระบวนการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) โดยผู้วิจัยดำเนินการ 4 ระยะ ประกอบด้วย ระยะที่ 1 ศึกษาวิเคราะห์และสังเคราะห์องค์ประกอบสถานศึกษาปลอดภัย โรงเรียนหนองยางชุมพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระยะที่ 2 ตรวจสอบความกลมกลืนของโมเดลสมการโครงสร้างองค์ประกอบสถานศึกษาปลอดภัย โรงเรียนหนองยางชุมพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กับข้อมูลเชิงประจักษ์ ระยะที่ 3 รับรององค์ประกอบสถานศึกษาปลอดภัย โรงเรียนหนองยางชุมพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และ ระยะที่ 4 ศึกษาผลการนำองค์ประกอบสถานศึกษาปลอดภัย โรงเรียนหนองยางชุมพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไปใช้ ผู้วิจัยแสดงระยะของการวิจัย วิธีดำเนินการ และผลลัพธ์ที่ได้ในแต่ละระยะเกี่ยวกับการพัฒนาองค์ประกอบสถานศึกษาปลอดภัย โรงเรียนหนองยางชุมพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน รายละเอียดดังภาพที่ 10

ภาพที่ 10 แสดงระยะการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย ผลลัพธ์ที่ได้รับ

ระยะที่ 1 ศึกษาวิเคราะห์และสังเคราะห์องค์ประกอบสถานศึกษาปลอดภัย โรงเรียนหนองยางชุมพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การศึกษาในระยะนี้ เป็นการศึกษาข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็นต่อการพัฒนาองค์ประกอบสถานศึกษาปลอดภัย โรงเรียนหนองยางชุมพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาองค์ประกอบสถานศึกษาปลอดภัย เพื่อหาแนวคิด หลักการ ตัวบ่งชี้พฤติกรรมที่แสดงออกถึงการดำเนินชีวิตของผู้เรียนให้มีความปลอดภัยสูงขึ้น เป็นพื้นฐานในการกำหนดวิธีการหรือการดูแลความปลอดภัยของผู้เรียน เพื่อส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน และโดยการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญกลุ่มผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ศึกษา ข้าราชการครูและนักเรียน เพื่อหาแนวคิด หลักการและองค์ประกอบที่จะส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้มีการดำเนินชีวิตที่เหมาะสมและปลอดภัยสูงขึ้น โดยมีรายละเอียดการดำเนินการ ดังนี้

1. การศึกษาแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบสถานศึกษาปลอดภัย เพื่อพัฒนาองค์ประกอบสถานศึกษาปลอดภัย และตัวบ่งชี้สถานศึกษาปลอดภัย

การศึกษาในขั้นตอนนี้ เป็นการศึกษาข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็นต่อการพัฒนาองค์ประกอบสถานศึกษาปลอดภัย จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ มีรายละเอียดดังนี้

1.1 วัตถุประสงค์ของการศึกษา ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาองค์ประกอบสถานศึกษาปลอดภัย โรงเรียนหนองยางชุมพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.2 วิธีการศึกษา ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ แล้วนำมาวิเคราะห์และสังเคราะห์เป็นกรอบแนวคิดในการพัฒนาองค์ประกอบสถานศึกษาปลอดภัย ดังนี้ ความหมายของความปลอดภัยในสถานศึกษา สภาพปัญหาความปลอดภัยในสถานศึกษา นโยบายด้านความปลอดภัยในสถานศึกษา การบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษา การบริหารและจัดระบบความปลอดภัย แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยในสถานศึกษา

2. ศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันเกี่ยวกับองค์ประกอบสถานศึกษาปลอดภัย การศึกษาในขั้นตอนนี้ เป็นการศึกษาเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันองค์ประกอบสถานศึกษาปลอดภัยได้ดำเนินการดังนี้

สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ มีรายละเอียดดังนี้

2.1 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

วัตถุประสงค์ของการศึกษา เป็นการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน ความต้องการในการพัฒนาองค์ประกอบสถานศึกษาปลอดภัย

2.2 กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย ที่ใช้ในการศึกษาข้อมูลพื้นฐานและสภาพปัจจุบันเกี่ยวกับองค์ประกอบสถานศึกษาปลอดภัย เพื่อนำมาส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนในการดำเนินชีวิตอย่างเหมาะสมและปลอดภัย โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์ แบ่งเป็น 3 กลุ่ม ประกอบด้วย

2.2.1 กลุ่มผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือรองผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือผู้ที่รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 2 คน โดยมีคุณสมบัติ ดังนี้

- 1) เป็นผู้สำเร็จการศึกษาในระดับการศึกษาปริญญาเอก หรือสาขาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการศึกษา
- 2) เป็นผู้ดำรงตำแหน่ง ผู้บริหารสถานศึกษาวิทยฐานะชำนาญการพิเศษขึ้นไป และดำรงตำแหน่งมาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี
- 3) เป็นผู้ที่มีประสบการณ์การปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษามาไม่น้อยกว่า 10 ปี

2.2.2 กลุ่มศึกษานิเทศก์ จำนวน 2 คน โดยมีคุณสมบัติ ดังนี้

- 1) เป็นผู้สำเร็จการศึกษาในระดับการศึกษาปริญญาเอก หรือไม่ต่ำกว่าปริญญาโท ที่เกี่ยวข้องกับทางการศึกษา
- 2) เป็นผู้ดำรงตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์วิทยฐานะ ศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ หรือชำนาญการพิเศษขึ้นไป และดำรงตำแหน่งมาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี
- 3) เป็นผู้ที่มีประสบการณ์การปฏิบัติหน้าที่มาแล้วไม่น้อยกว่า 10 ปี

2.2.3 กลุ่มข้าราชการครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ ครูวิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ หรือ วิทยฐานะครูเชี่ยวชาญ จำนวน 2 คน โดยมีคุณสมบัติ ดังนี้

- 1) เป็นผู้สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาเอก หรือสาขาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้
- 2) เป็นผู้ดำรงตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ หรือครูเชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนรู้ และดำรงตำแหน่งมาแล้วไม่น้อยกว่า 10 ปี

2.3 เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ได้แก่ 1) แบบสัมภาษณ์กึ่งมีโครงสร้าง

ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ข้าราชการครูและนักเรียน ผู้วิจัยมีกระบวนการสร้างและพัฒนา ดังนี้

2.3.1 การสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล มีขั้นตอน ดังนี้

2.3.1.1 ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิด ทฤษฎีองค์ประกอบสถานศึกษาปลอดภัย และการสร้างแบบสัมภาษณ์ (สิน พันธุ์พินิจ, 2554)

2.3.1.2 วิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาเอกสารในข้อ 2.3.1.1 เพื่อนำมา กำหนดประเด็นที่ต้องการทราบเกี่ยวกับองค์ประกอบสถานศึกษาปลอดภัย จากผู้บริหารโรงเรียน มัธยมศึกษา ข้าราชการครู และนักเรียน

2.3.1.3 สร้างแบบสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ข้าราชการครู และนักเรียน ตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

2.3.1.4 กำหนดกรอบแนวคิด เนื้อหา ประเด็น ขอบข่ายโครงสร้างของคำถาม และรูปแบบการสัมภาษณ์ ซึ่งมีจุดเน้นในเรื่องการพัฒนาองค์ประกอบสถานศึกษาปลอดภัย

2.3.1.5 ร่างคำถามแบบสัมภาษณ์โดยกำหนดประเด็นการสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียน มัธยมศึกษา ข้าราชการครูและนักเรียน ประกอบด้วย

1) ตอนที่ 1 สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

2) ตอนที่ 2 สภาพการองค์ประกอบสถานศึกษาปลอดภัย ประเด็น หรือสาเหตุที่ส่งผลให้การดำเนินชีวิตให้ปลอดภัย ส่งผลกระทบต่อคุณภาพผู้เรียน ประกอบด้วย ประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

2.1) ท่านมีแนวคิด ว่า สภาพองค์ประกอบสถานศึกษาปลอดภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในปัจจุบันมีปัญหาหรือไม่ และปัญหานั้นมีลักษณะอย่างไร ในประเด็นดังต่อไปนี้

2.1.1) การจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนให้ปลอดภัย ซึ่งหมายถึง ความสามารถของผู้บริหารโรงเรียน มีมาตรการในการดูแล เอาใจใส่เกี่ยวกับความปลอดภัยในด้านต่าง ๆ ของบุคลากรและนักเรียนภายในสถานศึกษา การให้ความรู้ คำแนะนำและฝึกปฏิบัติในกรณี เมื่อเกิดเหตุ เพื่อรักษาความปลอดภัย การจัดมาตรการรักษาความปลอดภัยและการจัด มาตรการป้องกันอันตรายได้อย่างเหมาะสมและทันทั่วถึง

2.1.2) การจัดบริการความปลอดภัยในโรงเรียน ซึ่งหมายถึง ความสามารถของผู้บริหารโรงเรียนในการดำเนินการจัดบริการ อำนวยความสะดวกและป้องกันความปลอดภัยแก่นักเรียนและบุคลากรในโรงเรียนเกี่ยวกับสถานที่ตั้ง บริเวณโรงเรียน สนามเด็กเล่น บริการรถรับส่ง บริการตรวจรักษาสุขภาพ รวมทั้งจัดให้มีการวางแผน หรือแผนงาน หรือโครงการ ส่งเสริมความปลอดภัย และให้นักเรียนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านความปลอดภัยภายในโรงเรียน

2.1.3) การจัดสิ่งแวดล้อมด้านร่างกายและจิตใจ ซึ่งหมายถึง ความสามารถของผู้บริหารโรงเรียนในการจัดสิ่งแวดล้อมที่ช่วยเสริมสร้างและพัฒนาการด้านสุขภาพ ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา และสังคม ให้มีความสามารถดำรงชีวิตอยู่บนพื้นฐานของความพอดี พอประมาณอย่างมีเหตุผล มีครอบครัวที่อบอุ่น มั่นคง อยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดีต่อสุขภาพ ชีวิตและ ทรัพย์สิน เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้และช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน ส่งเสริมกระบวนการคิดและ ปฏิบัติคุณธรรม จริยธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข

2.1.4) การวางแผนรับมือกับภัยพิบัติ ซึ่งหมายถึง ความสามารถ ของผู้บริหารโรงเรียนดำเนินการวางแผนรับสถานการณ์การเกิดภัยพิบัติไว้ล่วงหน้า โดยมีการ ประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง จัดบุคลากรที่รับผิดชอบเข้าร่วมการอบรมและการฝึก การเตรียมพร้อมรับมือกับเหตุที่จะเกิดขึ้น จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่พร้อมใช้งานได้ตลอดเวลา รวมทั้งการ วางแผนเคลื่อนย้ายผู้ป่วยหรือผู้ประสบภัย ตลอดจน การประชาสัมพันธ์ให้กับบุคลากรและนักเรียน ทราบถึงแผนฉุกเฉินของโรงเรียนและแนวทางในการปฏิบัติ

2.1.5) การฝึกซ้อมสถานการณ์ภัยพิบัติ ซึ่งหมายถึง การให้ ความรู้ การฝึกซ้อมแก่ผู้บริหารโรงเรียน ครู นักเรียน และบุคลากรในโรงเรียน ในเรื่องการดับไฟ การหนีไฟ การเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บ ฝึกซ้อมการหลบवादภัย ฝึกซ้อมการหลบอุทกภัย ให้พ้นจาก อันตราย ฝึกทักษะการปฐมพยาบาลเบื้องต้น การเคลื่อนย้ายผู้ประสบภัยไปยังจุดที่ปลอดภัยและ การช่วยเหลือเบื้องต้นในเรื่องปัจจัยสี่ โดยมีการฝึกปฏิบัติและซักซ้อมสถานการณ์ภัยพิบัติเป็นประจำ อย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง เพื่อให้ทุกคนสามารถปฏิบัติตามขั้นตอนได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ

2.1.6) การเตรียมความพร้อมรับมือภัยพิบัติ ซึ่งหมายถึง กิจกรรมในการลดความเสี่ยงภัยพิบัติที่ต้องดำเนินการก่อนจะเกิดภัย โดยเริ่มจากการให้ความรู้ ทำความเข้าใจให้เกิดความตระหนักถึงผลกระทบที่จะเกิดจากภัยพิบัติแก่ครู นักเรียน และบุคลากรใน โรงเรียน ว่าหากเกิดภัยพิบัติจะต้องปฏิบัติตนอย่างไรให้ปลอดภัย ควรทำหรือไม่ควรทำอะไร การเตรียมสิ่งของจำเป็นในการดำรงชีพ เมื่อมีการเตรียมการอพยพจะไปทางไหน ไปที่ใด เมื่อเกิดขึ้น แล้วจำเป็นต้องเตรียมรับสถานการณ์เหล่านั้นให้พร้อม ดังนั้น จึงควรจัดกิจกรรมการอบรมให้ความรู้ เกี่ยวกับภัยพิบัติและเหตุฉุกเฉินอย่างถูกวิธี เพื่อให้ทุกคนมีความพร้อมที่จะรับมือกับสถานการณ์หรือภัยพิบัติ ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

2.1.7) การสร้างหลักสูตรความปลอดภัย ซึ่งหมายถึง การจัดทำ หลักสูตรโรงเรียนที่เน้นความปลอดภัยในโรงเรียน เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ ทักษะ สามารถเอาตัวรอด จากภัยต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้ และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในโรงเรียนและสังคมได้อย่างมีความสุข

2.1.8) การจัดการเรียนการสอนสวัสดิศึกษา ซึ่งหมายถึง กระบวนการจัดสภาพแวดล้อมในการเรียนการสอนให้แก่ นักเรียน ให้มีความรู้ ความเข้าใจ

มีความสามารถและมีทักษะเกี่ยวกับความปลอดภัยในชีวิตประจำวัน รวมทั้งมีการฝึกซ้อมและปฏิบัติในการดูแลตนเอง ครอบครัวและผู้อื่นได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

2.1.9) ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ซึ่งหมายถึง กระบวนการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยมีการเก็บข้อมูลพื้นฐานของนักเรียนทุกคนอย่างเป็นระบบ ทั้งทางด้านสภาพร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และพฤติกรรม รวมทั้งการรับรู้ถึงการเปลี่ยนแปลงของนักเรียนอยู่ตลอดเวลา ทั้งนี้เพื่อการเฝ้าระวังนักเรียนที่มีปัญหาและนักเรียนที่ถูกทำร้าย ตลอดจนคอยให้ความช่วยเหลือเมื่อเกิดปัญหาต่าง ๆ กับนักเรียน

2.1.10) การคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก ซึ่งหมายถึง กระบวนการให้ความคุ้มครองเด็กที่ถูกทำทารุณกรรมให้ได้รับความปลอดภัยจากภัยอันตราย และคุ้มครองเด็กให้ปลอดภัยจากอันตรายด้านบุคคล ครอบครัว รวมถึงเด็กที่ถูกทำร้ายรังแกจากผู้ใหญ่และจากเด็กด้วยกัน

2.1.11) การป้องกันอันตรายจากบุคคล ซึ่งหมายถึง การจัดสภาพแวดล้อมและการวางกฎเกณฑ์ความปลอดภัยให้แก่นักเรียน โดยคำนึงถึงสวัสดิภาพของเด็ก ตั้งแต่เริ่มเดินเข้าสู่ประตูโรงเรียนจนกระทั่งออกจากโรงเรียนถึงบ้าน มีการจัดกิจกรรมเสริมทักษะการดูแลป้องกันตนเองให้ปลอดภัยจากสภาวะการณ์ต่าง ๆ จากบุคคลทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน รวมทั้งกิจกรรมส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชนรอบ ๆ โรงเรียน

2.2) ท่านมีแนวคิด ว่า องค์ประกอบองค์ประกอบสถานศึกษาปลอดภัย ที่ควรส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพให้แก่ผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรมีองค์ประกอบอย่างไร ในประเด็นดังต่อไปนี้

2.2.1) การจัดสิ่งแวดลอมในโรงเรียนให้ปลอดภัย ซึ่งหมายถึง ความสามารถของผู้บริหารโรงเรียน มีมาตรการในการดูแล เอาใจใส่เกี่ยวกับความปลอดภัยในด้านต่าง ๆ ของบุคลากรและนักเรียนภายในสถานศึกษา การให้ความรู้ คำแนะนำและฝึกปฏิบัติในกรณีเมื่อเกิดเหตุ เพื่อรักษาความปลอดภัย การจัดมาตรการรักษาความปลอดภัยและการจัดมาตรการป้องกันอันตรายได้อย่างเหมาะสมและทันทั่วทั้ง

2.2.2) การจัดบริการความปลอดภัยในโรงเรียน ซึ่งหมายถึง ความสามารถของผู้บริหารโรงเรียนในการดำเนินการจัดบริการ อำนวยความสะดวกและป้องกันความปลอดภัยแก่นักเรียนและบุคลากรในโรงเรียนเกี่ยวกับสถานที่ตั้ง บริเวณโรงเรียน สนามเด็กเล่น บริการรถรับส่ง บริการตรวจรักษาสุขภาพ รวมทั้งจัดให้มีการวางแผน หรือแผนงาน หรือโครงการส่งเสริมความปลอดภัย และให้นักเรียนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านความปลอดภัยภายในโรงเรียน

2.2.3) การจัดสิ่งแวดล้อมด้านร่างกายและจิตใจ ซึ่งหมายถึง ความสามารถของผู้บริหารโรงเรียนในการจัดสิ่งแวดล้อมที่ช่วยเสริมสร้างและพัฒนาการด้านสุขภาพ ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา และสังคม ให้มีความสามารถดำรงชีวิตอยู่บนพื้นฐานของความพอดี พอประมาณอย่างมีเหตุผล มีครอบครัวที่อบอุ่น มั่นคง อยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดีต่อสุขภาพ ชีวิตและ ทรัพย์สิน เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้และช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน ส่งเสริมกระบวนการคิด และ ปลุกฝังคุณธรรม จริยธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข

2.2.4) การวางแผนรับมือกับภัยพิบัติ ซึ่งหมายถึง ความสามารถ ของผู้บริหารโรงเรียนดำเนินการวางแผนรับสถานการณ์การเกิดภัยพิบัติไว้ล่วงหน้า โดยมีการประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง จัดบุคลากรที่รับผิดชอบเข้าร่วมการอบรมและ การฝึกการเตรียมพร้อมกับเหตุที่จะเกิดขึ้น จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่พร้อมใช้งานได้ตลอดเวลา รวมทั้ง การวางแผนเคลื่อนย้ายผู้ป่วยหรือผู้ประสบภัย ตลอดจน การประชาสัมพันธ์ให้กับบุคลากรและ นักเรียนทราบถึงแผนฉุกเฉินของโรงเรียนและแนวทางในการปฏิบัติ

2.2.5) การฝึกซ้อมสถานการณ์ภัยพิบัติ ซึ่งหมายถึง การให้ ความรู้ การฝึกซ้อมแก่ผู้บริหารโรงเรียน ครู นักเรียน และบุคลากรในโรงเรียน ในเรื่องการดับไฟ การหนีไฟ การเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บ ฝึกซ้อมการหลบवादภัย ฝึกซ้อมการหลบอุทกภัย ให้พ้นจาก อันตราย ฝึกทักษะการปฐมพยาบาลเบื้องต้น การเคลื่อนย้ายผู้ประสบภัยไปยังจุดที่ปลอดภัยและ การช่วยเหลือเบื้องต้นในเรื่องปัจจัยสี่ โดยมีการฝึกปฏิบัติและซักซ้อมสถานการณ์ภัยพิบัติเป็นประจำ อย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง เพื่อให้ทุกคนสามารถปฏิบัติตามขั้นตอนได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ

2.2.6) การเตรียมความพร้อมรับมือภัยพิบัติ ซึ่งหมายถึง กิจกรรมในการลดความเสี่ยงภัยพิบัติที่ต้องดำเนินการก่อนจะเกิดภัย โดยเริ่มจากการให้ความรู้ ทำความเข้าใจให้เกิดความตระหนักถึงผลกระทบที่จะเกิดจากภัยพิบัติแก่ครู นักเรียน และบุคลากรใน โรงเรียน ว่าหากเกิดภัยพิบัติจะต้องปฏิบัติตนอย่างไรให้ปลอดภัย ควรทำหรือไม่ควรทำอะไร การเตรียมสิ่งของจำเป็นในการดำรงชีพ เมื่อมีการเตรียมการอพยพจะไปทางไหน ไปที่ใด เมื่อเกิดขึ้น แล้วจำเป็นต้องเตรียมรับสถานการณ์เหล่านั้นให้พร้อม ดังนั้น จึงควรจัดกิจกรรมการอบรมให้ความรู้ เกี่ยวกับภัยพิบัติและเหตุฉุกเฉินอย่างถูกวิธี เพื่อให้ทุกคนมีความพร้อมที่จะรับมือกับสถานการณ์หรือภัยพิบัติ ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

2.2.7) การสร้างหลักสูตรความปลอดภัย ซึ่งหมายถึง การจัดทำ หลักสูตรโรงเรียนที่เน้นความปลอดภัยในโรงเรียน เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ ทักษะ สามารถเอาตัวรอด จากภัยต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้ และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในโรงเรียนและสังคมได้อย่างมีความสุข

2.2.8) การจัดการเรียนการสอนสวัสดศึกษา ซึ่งหมายถึง กระบวนการจัดสภาพแวดล้อมในการเรียนการสอนให้แก่ นักเรียน ให้มีความรู้ ความเข้าใจ

มีความสามารถและมีทักษะเกี่ยวกับความปลอดภัยในชีวิตประจำวัน รวมทั้งมีการฝึกซ้อมและปฏิบัติในการดูแลตนเอง ครอบครัวและผู้อื่นได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

2.2.9) ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ซึ่งหมายถึง กระบวนการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยมีการเก็บข้อมูลพื้นฐานของนักเรียนทุกคนอย่างเป็นระบบ ทั้งทางด้านสภาพร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และพฤติกรรม รวมทั้งการรับรู้ถึงการเปลี่ยนแปลงของนักเรียนอยู่ตลอดเวลา ทั้งนี้เพื่อการเฝ้าระวังนักเรียนที่มีปัญหาและนักเรียนที่ถูกทำร้าย ตลอดจนคอยให้ความช่วยเหลือเมื่อเกิดปัญหาต่าง ๆ กับนักเรียน

2.2.10) การคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก ซึ่งหมายถึง กระบวนการให้ความคุ้มครองเด็กที่ถูกทำทารุณกรรมให้ได้รับความปลอดภัยจากภัยอันตราย และคุ้มครองเด็กให้ปลอดภัยจากอันตรายด้านบุคคล ครอบครัว รวมถึงเด็กที่ถูกทำร้ายรังแกจากผู้ใหญ่และจากเด็กด้วยกัน

2.2.11) การป้องกันอันตรายจากบุคคล ซึ่งหมายถึง การจัดสภาพแวดล้อมและการวางกฎเกณฑ์ความปลอดภัยให้แก่เด็ก โดยคำนึงถึงสวัสดิภาพของเด็ก ตั้งแต่เริ่มเดินเข้าสู่ประตูโรงเรียนจนกระทั่งออกจากโรงเรียนถึงบ้าน มีการจัดกิจกรรมเสริมทักษะการดูแลป้องกันตนเองให้ปลอดภัยจากสถานการณ์ต่าง ๆ จากบุคคลทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน รวมทั้งกิจกรรมส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชนรอบ ๆ โรงเรียน

2.3.1.6 นำร่างแบบสัมภาษณ์เสนอผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความสอดคล้องของคำถาม ความเหมาะสมในการใช้ภาษาและการสื่อความหมาย ซึ่งผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

1) ผศ. ดร.ชาติชาย ม่วงปทุม ตำแหน่ง รองอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี และ อาจารย์สอนระดับปริญญาโทและปริญญาเอก บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

2) ผอ. ชีระชัย นนพิภักดิ์ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ วิทยฐานะ ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ โรงเรียนประจักษ์ศิลปาคาร อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี 41000

3) ดร.สาส์นลิขิตชัย พลไธสง ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ วิทยฐานะ ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ โรงเรียนอุดรพิชัยรักษ์พิทยา จังหวัดอุดรธานี 41000

4) ดร.กมลชนก วงษ์ปัจฉิม ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนประจักษ์ศิลปาคาร ตำบลหนองบัว อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี 41000

5) ดร.รจนา จันทร์ทอง ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการ โรงเรียนอนุบาลอุดรธานี อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี 41000

2.1.3.7 ปรับปรุงแก้ไขแบบสัมภาษณ์ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ตรวจสอบความถูกต้องโครงสร้างของแบบสัมภาษณ์ ความตรงเชิงเนื้อหาและความถูกต้องเหมาะสมของการใช้ภาษา ผลการวิเคราะห์ค่าความเหมาะสมของแบบสัมภาษณ์ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.70 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.41

2.1.3.8 ปรับปรุงแก้ไขแบบสัมภาษณ์ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

2.1.3.9 จัดทำแบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์เพื่อเก็บข้อมูลด้วยตนเอง ทั้งการสัมภาษณ์กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มข้าราชการครูและนักเรียน ซึ่งประกอบด้วย

1. ผศ. ดร.ชาติชาย ม่วงปทุม ตำแหน่ง รองอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี และ อาจารย์สอนระดับปริญญาโทและปริญญาเอก บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

2. ผศ. ดร.พนายุทธ เขยบาล ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี 64 ถนนทหาร ตำบลหมากแข้ง อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี 41000

3. ดร.นวัตร หอมสิน ตำแหน่ง อาจารย์ สังกัดคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

4. ผอ. ชีระชัย นนพิภักดิ์ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ วิทยฐานะ ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ โรงเรียนประจักษ์ศิลปาคาร อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี 41000

5. ดร.สาส์นลิขิตชัย พลไธสง ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ วิทยฐานะ ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ โรงเรียนอุดรพิชัยรักษ์พิทยา จังหวัดอุดรธานี 41000

6. ดร. อรุณรสมิ์ บำรุงจิตร ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านหมากแข้ง อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี 41000 โดยดำเนินการ ดังนี้

2.4.1 ติดต่อประสานงานกับกลุ่มผู้บริหารโรงเรียน เพื่อขอสัมภาษณ์พร้อมทั้งนัดหมายวันเวลาและสถานที่ในการสัมภาษณ์ โดยใช้แบบสัมภาษณ์ ดำเนินการสัมภาษณ์ บันทึกข้อมูลลงในแบบสัมภาษณ์และบันทึกเสียงตั้งแต่เริ่มต้นจนจบการสัมภาษณ์

2.4.2 ติดต่อประสานงานกับข้าราชการครู เพื่อขอสัมภาษณ์พร้อมทั้งนัดหมายวันเวลาและสถานที่ในการสัมภาษณ์ โดยใช้แบบสัมภาษณ์ ดำเนินการสัมภาษณ์ บันทึกข้อมูลลงในแบบสัมภาษณ์ และบันทึกเสียงตั้งแต่เริ่มต้นจนจบการสัมภาษณ์

2.4.3 ติดต่อประสานงานกับผู้เชี่ยวชาญ เพื่อขอสัมภาษณ์พร้อมทั้งนัดหมายวัน เวลา และสถานที่ในการสัมภาษณ์ โดยใช้แบบสัมภาษณ์ ดำเนินการสัมภาษณ์ บันทึกข้อมูลลงในแบบสัมภาษณ์ และบันทึกเสียงตั้งแต่เริ่มต้นจนจบการสัมภาษณ์

2.5 การตรวจสอบความเหมาะสมของเครื่องมือ

2.5.1 การตรวจสอบความเหมาะสมของแบบสอบถามองค์ประกอบสถานศึกษา ปลอดภัย ในการตรวจสอบองค์ประกอบสถานศึกษาปลอดภัยที่ออกแบบไว้ ซึ่งผู้วิจัยนำองค์ประกอบสถานศึกษาปลอดภัย ให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน (รายชื่อตามข้อ 2.3.1.6) ตรวจสอบคุณภาพด้านความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) ปรับปรุงเครื่องมือวิจัยตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ โดยมีเกณฑ์พิจารณาความเหมาะสม ดังนี้

- +1 เมื่อแน่ใจว่าประเด็นการสอบถามนั้นมีความสอดคล้องกับองค์ประกอบและตัวบ่งชี้การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน
- 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าประเด็นการสอบถามนั้นมีความสอดคล้องกับองค์ประกอบและตัวบ่งชี้การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน
- 1 เมื่อแน่ใจว่าประเด็นการสอบถามนั้นไม่มีความสอดคล้องกับองค์ประกอบและตัวบ่งชี้การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน

นำคะแนนที่ได้มาคำนวณหาดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง เฉลี่ย 0.87 แสดงว่า ประเด็นการสอบถามที่สร้างขึ้นมีความเหมาะสม และสอดคล้องกับการพัฒนาองค์ประกอบสถานศึกษาปลอดภัย โดยผู้เชี่ยวชาญได้แสดงความคิดเห็นว่าเป็นแบบสอบถามที่มีความเหมาะสมสอดคล้องกับการแสดงพฤติกรรมของผู้เรียนในการดำเนินชีวิตที่เหมาะสมและปลอดภัยและไม่มีข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุง

2.5.2 นำเครื่องมือวิจัยไปทดลองใช้กับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 60 คน แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมทุกข้อ ผลปรากฏว่ามีค่าอยู่ระหว่าง 0.504 ถึง 0.834 และหาค่าความเชื่อมั่นโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค (α -Alpha Coefficient) ผลปรากฏว่า แบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับมีค่า 0.751

2.6 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

2.6.1 ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง นำข้อมูลจากการสัมภาษณ์ของผู้อำนวยการโรงเรียนข้าราชการครูและนักเรียน นำไปวิเคราะห์ สังเคราะห์และสรุปประเด็นจากการสัมภาษณ์

2.6.2 ตรวจสอบความถูกต้องกับความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ขององค์ประกอบสถานศึกษาปลอดภัย โดยใช้ Index of Item-Objective Congruence: IOC โดยมีเกณฑ์ดังนี้ ให้คะแนน +1 เมื่อแน่ใจว่าได้ตรงกับนิยามเชิงปฏิบัติการ ให้คะแนน -1 เมื่อแน่ใจว่าวัดไม่ตรงกับนิยามเชิงปฏิบัติการ และให้คะแนน 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าวัดได้ตรงกับนิยามเชิงปฏิบัติการหรือไม่

2.6.3 ตรวจสอบความเหมาะสมของแบบสอบถามองค์ประกอบสถานศึกษาปลอดภัย โรงเรียนหนองยางชุมพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน พิจารณาความเหมาะสมโดยใช้แบบประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบสถานศึกษาปลอดภัย นำผลการประเมิน มาหาค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน มาเปรียบเทียบกับเกณฑ์การแปลผล ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556)

5 หมายถึง ตัวบ่งชี้มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง ตัวบ่งชี้มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง ตัวบ่งชี้มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง ตัวบ่งชี้มีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง ตัวบ่งชี้มีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

โดยตรวจให้คะแนนองค์ประกอบ ตัวบ่งชี้ในการพัฒนาองค์ประกอบสถานศึกษาปลอดภัย ตามเกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
4.51-5.00	เป็นตัวบ่งชี้ที่มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด
3.51-4.50	เป็นตัวบ่งชี้ที่มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก
2.51-3.50	เป็นตัวบ่งชี้ที่มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง
1.51-2.50	เป็นตัวบ่งชี้ที่มีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย
1.00-1.50	เป็นตัวบ่งชี้ที่มีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อยมาก

โดยเกณฑ์ค่าเฉลี่ยของความเหมาะสมในการวิจัยครั้งนี้ คือ ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป จึงจะถือว่า องค์ประกอบสถานศึกษาปลอดภัย มีความเหมาะสมและสามารถนำไปส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนได้

ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยความเหมาะสมขององค์ประกอบสถานศึกษาปลอดภัย ค่าเฉลี่ยที่ได้ ประกอบด้วย องค์ประกอบหลักที่ 1 ด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$, S.D.= 0.51) องค์ประกอบหลักที่ 2 ด้านการเตรียมพร้อมต่อเหตุการณ์ฉุกเฉินและภัยพิบัติ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.78$, S.D.= 0.32) องค์ประกอบหลักที่ 3 ด้านหลักสูตรความปลอดภัย พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.66$, S.D.= 0.38) องค์ประกอบหลักที่ 4 ด้านระบบคุ้มครองและช่วยเหลือ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.73$, S.D.= 0.41) ถือว่า องค์ประกอบสถานศึกษาปลอดภัย มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

2.7 สถิติพื้นฐานที่ใช้ในการบรรยายข้อมูล

2.7.1 ร้อยละ (%)

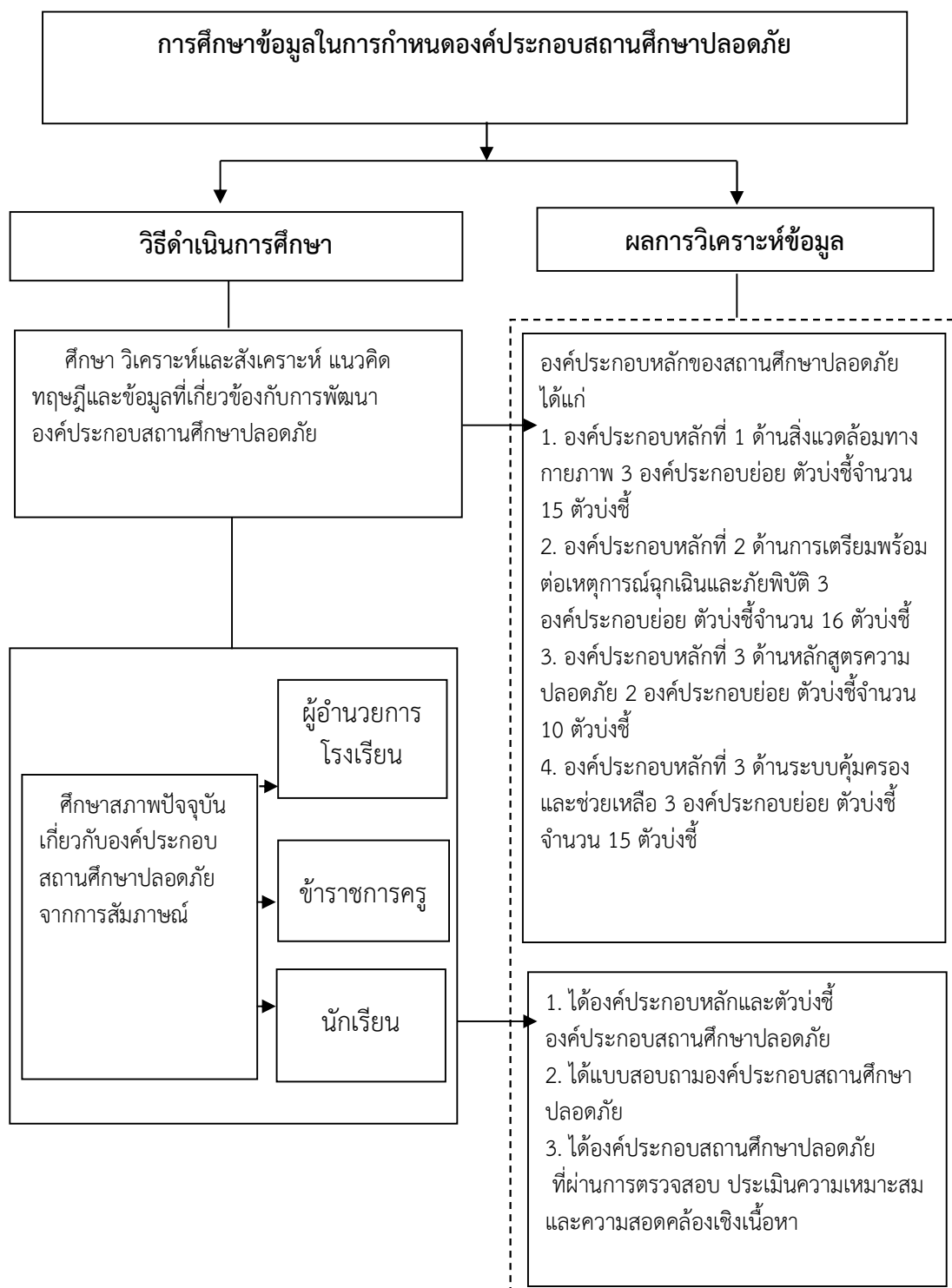
2.7.2 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)

2.7.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

2.7.4 ค่าความถี่ (f)

2.8 ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย ระหว่างวันที่ 16-31 เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2561

การดำเนินการในระยะที่ 1 การศึกษาวิเคราะห์และสังเคราะห์องค์ประกอบสถานศึกษาปลอดภัย โรงเรียนหนองยางชุมพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปรากฏดังภาพที่ 11

ภาพที่ 11 แสดงการดำเนินการระยะที่ 1 ศึกษาวิเคราะห์และสังเคราะห์องค์ประกอบสถานศึกษาพลอดภัย โรงเรียนหนองยางชุมพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ระยะที่ 2 ตรวจสอบความกลมกลืนของโมเดลสมการโครงสร้างองค์ประกอบสถานศึกษาปลอดภัย โรงเรียนหนองยางชุมพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์

การตรวจสอบความกลมกลืนของโมเดลสมการโครงสร้างองค์ประกอบสถานศึกษาปลอดภัย โรงเรียนหนองยางชุมพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์ มีวิธีการดำเนินการดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบไปด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือรักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือผู้ได้รับการแต่งตั้งให้รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา ข้าราชการครูที่ปฏิบัติหน้าที่กลุ่มบริหารวิชาการ และข้าราชการครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 63 โรงเรียน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 63 คน ข้าราชการครู จำนวน 2,705 คน รวมทั้งสิ้น 2,768 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยระยะที่ 2 ประกอบไปด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือรักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือผู้ได้รับการแต่งตั้งให้รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา ข้าราชการครูที่ปฏิบัติหน้าที่กลุ่มบริหารงานบุคคล และข้าราชการครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดขนาดตัวอย่างตามแนวคิดของ แฮร์และคณะ (Hair & Other, 2010) ที่เสนอเกณฑ์อัตราส่วนกลุ่มตัวอย่าง 5-10 คน ต่อจำนวนพารามิเตอร์ที่ต้องการประมาณค่า 1 ตัว การวิจัยนี้ มีตัวแปรรวม 56 พารามิเตอร์ กลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมควรมีขนาดระหว่าง 280-560 คน ผู้วิจัย กำหนดจำนวนตัวอย่าง 8 คนต่อ 1 พารามิเตอร์ ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 448 คน แล้วสุ่มตัวอย่างแบบง่าย โดยจับสลากสถานศึกษาจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป AMOS version 16.0

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ระยะที่ 2 ได้แก่ แบบสอบถามเกี่ยวกับองค์ประกอบสถานศึกษาปลอดภัย โรงเรียนหนองยางชุมพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแนวคิดของ Likert (Likert Type) 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556) ที่ผ่านกระบวนการตรวจสอบคุณภาพด้านความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) การหาค่าอำนาจจำแนกและการหาค่าความเชื่อมั่น โดยผ่านการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน จากระยะที่ 1 ซึ่งได้องค์ประกอบหลัก จำนวน 4 องค์ประกอบ องค์ประกอบย่อย จำนวน 11 องค์ประกอบ และตัวบ่งชี้ จำนวน 56 ตัวบ่งชี้ ได้แก่

องค์ประกอบหลักที่ 1 ด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ 3 องค์ประกอบย่อย ตัวบ่งชี้จำนวน 15 ตัวบ่งชี้
 องค์ประกอบหลักที่ 2 ด้านการเตรียมพร้อมต่อเหตุการณ์ฉุกเฉินและภัยพิบัติ 3 องค์ประกอบย่อย
 ตัวบ่งชี้จำนวน 16 ตัวบ่งชี้ องค์ประกอบหลักที่ 3 ด้านหลักสูตรความปลอดภัย 2 องค์ประกอบย่อย
 ตัวบ่งชี้จำนวน 10 ตัวบ่งชี้และองค์ประกอบหลักที่ 4 ด้านระบบคุ้มครองและช่วยเหลือ 3
 องค์ประกอบย่อย ตัวบ่งชี้จำนวน 15 ตัวบ่งชี้ ซึ่งแบ่งเป็น 2 ตอน ประกอบด้วย ตอนที่ 1 เป็น
 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย เพศ วุฒิการศึกษาและตำแหน่ง
 ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวบ่งชี้องค์ประกอบสถานศึกษาปลอดภัย โรงเรียน
 หนองยางชุมพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 สำนักงาน
 คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ผู้วิจัยมีเจตนาถึงผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่ออธิบายวัตถุประสงค์
 และความสำคัญของการวิจัย พร้อมทั้งขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามและการเก็บรวบรวม
 ข้อมูล โดยมีหนังสือแนส่งจากโรงเรียนหนองยางชุมพิทยาคม

3.2 ลงพื้นที่ส่งแบบสอบถามให้ผู้บริหารสถานศึกษา กรณีโรงเรียนอยู่ในระยะที่ใกล้
 เพื่อตอบแบบสอบถามและเก็บรวบรวมข้อมูลที่เป็นประโยชน์กับงานวิจัย

3.3 ตรวจสอบความสมบูรณ์ครบถ้วนของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมา เพื่อนำไปทำ
 การวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่

4.1 การวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามในด้าน เพศ วุฒิการศึกษาและ
 ตำแหน่ง ด้วยการคำนวณค่าความถี่และร้อยละ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical
 Package for the Social Science) และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

4.2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของตัวบ่งชี้องค์ประกอบ
 สถานศึกษาปลอดภัย โรงเรียนหนองยางชุมพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
 เขต 20 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการหาค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบน
 มาตรฐาน มาเปรียบเทียบกับเกณฑ์การแปลผล ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556)

- 5 หมายถึง ตัวบ่งชี้มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง ตัวบ่งชี้มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง ตัวบ่งชี้มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ตัวบ่งชี้มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง ตัวบ่งชี้มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับน้อยที่สุด

โดยตรวจให้คะแนนองค์ประกอบ ตัวบ่งชี้ในการพัฒนาองค์ประกอบสถานศึกษา
 ปลอดภัยตามเกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย ความหมาย

4.51–5.00 เป็นตัวบ่งชี้ที่มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด

3.51–4.50 เป็นตัวบ่งชี้ที่มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก

2.51–3.50 เป็นตัวบ่งชี้ที่มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับปานกลาง

1.51–2.50 เป็นตัวบ่งชี้ที่มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับน้อย

1.00–1.50 เป็นตัวบ่งชี้ที่มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับน้อยมาก

โดยเกณฑ์ค่าเฉลี่ยของความเหมาะสมในการวิจัยครั้งนี้ คือ ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51
 ขึ้นไป จึงจะถือว่าองค์ประกอบสถานศึกษาปลอดภัย มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้และสามารถ
 นำไปส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพที่เหมาะสมและปลอดภัยของผู้เรียนได้

ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยความเหมาะสมขององค์ประกอบสถานศึกษาปลอดภัย
 ค่าเฉลี่ยที่ได้เท่ากับ 4.76 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.43 ถือว่า องค์ประกอบสถานศึกษา
 ปลอดภัย มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

4.3 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis) โดยการ
 ทดสอบความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดลโครงสร้างเชิงเส้นและกำหนดน้ำหนักตัวแปรย่อยที่ใช้ใน
 การสร้างตัวบ่งชี้กับข้อมูลเชิงประจักษ์ ซึ่งได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามด้วยโปรแกรม
 สำเร็จรูป AMOS version 16.0 เพื่อทดสอบโมเดลสมมติฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์ พร้อมทั้งยืนยัน
 องค์ประกอบที่เกิดขึ้นใหม่ว่า มีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้วัดได้หรือไม่ สำหรับค่าสถิติที่ใช้วัดความ
 กลมกลืน ในการวิจัยครั้งนี้มีดังนี้ (Byrne, 2001; Kelloway, 1998; Silván, 1999)

4.3.1 ค่าไค-สแควร์ (Chi-square Statistic: χ^2) หากโมเดลที่สร้างขึ้นมีค่า
 ความน่าจะเป็นที่คำนวณได้ (ค่า P) มากกว่าหรือเท่ากับ 0.05 แสดงว่าโมเดลที่สร้างขึ้นมีความ
 สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์แบบสมบูรณ์ซึ่งซึ่งในความเป็นจริงแล้ว ยากที่จะหาโมเดลที่มีความ
 กลมกลืนอย่างสมบูรณ์ได้ จึงนิยมใช้สัดส่วนค่าไค-สแควร์/ค่าชั้นแห่งความเป็นอิสระ (χ^2/df) แทน

4.3.2 สัดส่วนค่าไค-สแควร์/ค่าชั้นแห่งความเป็นอิสระ (χ^2/df) โมเดลที่มี
 ค่าน้อยกว่า 3 แสดงว่าโมเดลมีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ (Bollen, 1989)

4.3.3 ดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (Goodness of Fit Index: GFI) มีค่า
 ระหว่าง 0-1 หากค่าของ GFI เข้าใกล้ 1 มากเท่าใด (ควรมีค่าตั้งแต่ 0.90 ขึ้นไป) แสดงว่าโมเดลที่ใช้
 ในการทดสอบ มีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์มาก (Brown & Cudeek, 1993)

4.3.4 ดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (Adjusted Goodness of Fit Index: AGFI) เป็นดัชนีความกลมกลืนที่นำมาปรับแก้โดยคำนึงองศาอิสระ จำนวนตัวแปร และขนาดของกลุ่มตัวอย่าง มีค่าระหว่าง 0-1 หากค่าของ AGFI เข้าใกล้ 1 มากเท่าใด (ควรมีค่าตั้งแต่ 0.90 ขึ้นไป) แสดงว่าโมเดลที่ใช้ในการทดสอบมีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์มาก

4.3.5 ดัชนีเปรียบเทียบความกลมกลืน (Comparative Fit Index: CFI) เป็นดัชนีเปรียบเทียบความกลมกลืนของข้อมูลเชิงประจักษ์ระหว่างโมเดลสมมติฐาน (Hypothesized Model) กับโมเดลอิสระ (Independence Model) มีค่าระหว่าง 0-1 หากค่าของ CFI เข้าใกล้ 1 มากเท่าใด (ควรมีค่าตั้งแต่ 0.90 ขึ้นไป) แสดงว่าโมเดลสมมติฐานมีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ (Hu & Betler, 1999)

4.3.6 ดัชนีความกลมกลืนแบบประหยัด (Parsimony Goodness of Fit Index: PGFI) เป็นดัชนีที่แสดงถึงความกลมกลืนและความซับซ้อนของตัวแบบ ที่ให้ค่าดัชนีต่ำกว่าค่าสถิติพื้นฐานตัวอื่น ๆ (Normed Indices) มีค่าระหว่าง 0-1 ค่า PGFI ไม่มีค่ามาตรฐานที่ชี้ว่าค่าสูงเท่าใดที่แสดงว่าโมเดลมีความกลมกลืนแบบประหยัด แต่หากค่าของ PGFI เข้าใกล้ 1 มากเท่าใด (ควรมีค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป) แสดงว่าโมเดลที่ใช้ในการทดสอบมีความกลมกลืนแบบประหยัดกับข้อมูลเชิงประจักษ์มาก

4.3.7 ค่าประมาณความคลาดเคลื่อนของรากกำลังสองเฉลี่ย (Root Mean Square Error of Approximation: RMSEA) เป็นค่าดัชนีที่ไม่มีการเปลี่ยนแปลงตามองศาอิสระ โดยค่า RMSEA น้อยกว่า 0.05 แสดงว่า โมเดลมีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์มาก (Close Fit) หากค่า RMSEA มีค่าใกล้เคียงหรือไม่เกิน 0.08 ถือว่าโมเดลที่ใช้ในการทดสอบมีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ที่อยู่ในระดับยอมรับได้ แต่ถ้าสูงมากกว่านี้ ถือว่าโมเดลที่ใช้ในการทดสอบไม่กลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ (Arbuckle, 1995: 529)

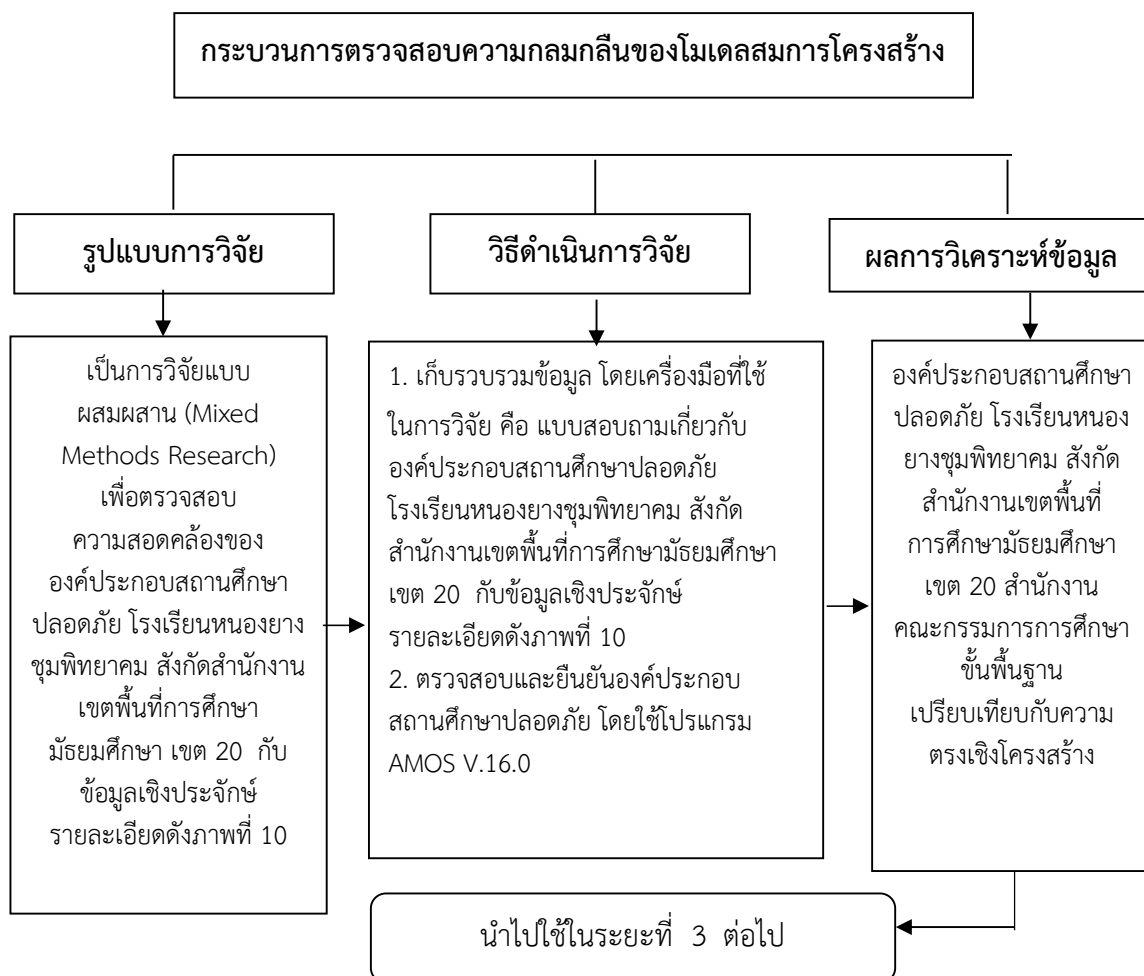
4.3.8 ค่ารากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนเหลือ (Root Mean Square Residual: RMR) เป็นค่าดัชนีที่วัดค่าเฉลี่ยส่วนที่เหลือจากการเปรียบเทียบขนาดของความแปรปรวนและความแปรปรวนร่วมระหว่างตัวแปรของประชากรกับการประเมินค่า ซึ่งดัชนีจะใช้ได้ดีเมื่อตัวแปรสังเกตทั้งหมดเป็นตัวมาตรฐาน (Standard Variables) โดยที่ค่า RMR ใกล้ศูนย์มาก (ควรมีน้อยกว่า 0.50) แสดงว่าโมเดลมีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ (Bollen, 1989)

4.4 นำผลการวิเคราะห์ จากข้อ 4.3 มาคัดเลือกตัวบ่งชี้ที่มีความเที่ยงตรง โครงสร้างเชิงเส้น คือ การตรวจสอบความเหมาะสมของข้อมูลของตัวแปร เนื่องจากการวิเคราะห์รูปแบบ มีข้อตกลงเบื้องต้นสำคัญของการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ตัวแปรต้องมีความสัมพันธ์กัน โดยต้องมีความสัมพันธ์กันไม่น้อยกว่า 0.30 (ภทราพร เกษสังข์, 2549) ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบข้อมูลที่ได้รับโดยการใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ทดสอบหาค่าสถิติเพื่อพิจารณาความเหมาะสมของข้อมูลที่จะมาวิเคราะห์

องค์ประกอบ 2 ค่า คือ ค่า Bartlett test of Sphericity หรือค่าแสดงความสัมพันธ์ (Correlation) ของกลุ่มตัวแปร ค่าที่ได้ควรมีนัยสำคัญ และค่า Measure of Sampling Adequacy (MSA) หรือค่าแสดงความเหมาะสมพอเพียงของความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรของกลุ่มตัวอย่างที่สุ่ม (ให้ค่า Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy) ควรมีค่ามากกว่า 0.50 โดยจากการวิเคราะห์ค่าน้ำหนักองค์ประกอบหลักทั้ง 3 องค์ประกอบ สามารถจัดลำดับองค์ประกอบหลักที่มีความเหมาะสมในการเป็น การพัฒนาองค์ประกอบสถานศึกษาปลอดภัย โรงเรียนหนองยางชุมพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้ การตรวจสอบความตรงของโมเดล ABCD พบว่า ปัจจัยด้าน ABCD มีค่าน้ำหนัก (Factor Loading) ตามปัจจัย 4D 2B 3C และ 1A และมีการปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ 0.994 0.971 0.956 และ 0.900 ตามลำดับ สามารถอธิบายได้ (R^2) 0.994 0.942 0.913 และ 0.810 ตามลำดับ

4.5 ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย ระหว่างวันที่ 16-22 เดือนมิถุนายน พ.ศ. 2561

การดำเนินการในระยะที่ 2 การตรวจสอบความกลมกลืนของโมเดลสมการโครงสร้าง องค์ประกอบสถานศึกษาปลอดภัย โรงเรียนหนองยางชุมพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 กับข้อมูลเชิงประจักษ์ รายละเอียดดังภาพที่ 12

ภาพที่ 12 แสดงการดำเนินการระยะที่ 2 การตรวจสอบความกลมกลืนของโมเดลสมการโครงสร้าง องค์ประกอบ สถานศึกษาตลอดภัย โรงเรียนหนองยางชุมพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ระยะที่ 3 รับรององค์ประกอบสถานศึกษาตลอดภัย โรงเรียนหนองยางชุมพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1. ผู้ให้ข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูล ในการวิจัยระยะที่ 3 จำนวน 9 คน ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหาร การศึกษาระดับอุดมศึกษา จบการศึกษาระดับปริญญาเอก จำนวน 3 คน ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา

ที่ดำรงตำแหน่ง ผู้บริหารสถานศึกษา/รองผู้บริหารสถานศึกษา วิทยฐานะ ผู้บริหารสถานศึกษาชำนาญการพิเศษ ระดับปริญญาโทและเป็นผู้บริหารไม่น้อยกว่า 5 ปี หรือจบการศึกษาปริญญาเอก จำนวน 3 คน และข้าราชการครู ที่ดำรงตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ/ครูเชี่ยวชาญ และจบการศึกษาระดับปริญญาเอก จำนวน 3 คน โดยการสมมติผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับองค์ประกอบสถานศึกษาปลอดภัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการยืนยันความเหมาะสมและความเป็นไปได้ขององค์ประกอบสถานศึกษาปลอดภัย โรงเรียนหนองยางชุมพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย

1. ผศ. ดร.ชาติชาย ม่วงปฐม ตำแหน่ง รองอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี และอาจารย์สอนระดับปริญญาโทและปริญญาเอก บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี
2. ผศ. ดร.พนายุทธ เขยบาล ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี 64 ถนนทหาร ตำบลหมากแข้ง อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี 41000
3. ดร.นวัตร หอมสิน ตำแหน่ง อาจารย์ สังกัดคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี
4. ผอ. ธีระชัย นนพิภักดิ์ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ วิทยฐานะ ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ โรงเรียนประจักษ์ศิลปาคาร อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี 41000
5. ดร.สาส์นลิขิตชัย พลโรสง ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ วิทยฐานะ ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ โรงเรียนอุดรพิชัยรักษ์พิทยา จังหวัดอุดรธานี 41000
6. ผอ.สุจินต์ ขาวแก้ว ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ (ข้าราชการบำนาญ) วิทยฐานะ ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ โรงเรียนอุดรพิทยานุกูล อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี 41000
7. ดร.กมลชนก วงษ์ปัจฉิม ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนประจักษ์ศิลปาคาร อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี 41000
8. ดร.อรุณรสมิ์ บำรุงจิตร ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านหมากแข้ง อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี 41360
9. ดร.สุภากร สิมลี ศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ผู้เชี่ยวชาญด้านกระบวนการพัฒนางานองค์ประกอบของสถานศึกษาปลอดภัย

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบบันทึกการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ แบบสอบถาม ที่ได้จากระยะที่ 1 และแบบสอบถามที่ได้จากระยะที่ 2 ในการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้

ซึ่งเป็นการรับรองเพื่อยืนยันองค์ประกอบสถานศึกษาปลอดภัย โรงเรียนหนองยางชุมพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.1 การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญของผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครู นำไปวิเคราะห์สังเคราะห์และสรุปประเด็นจากการสัมภาษณ์

3.2 วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อรับรองเกี่ยวกับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของตัวบ่งชี้ องค์ประกอบสถานศึกษาปลอดภัย โรงเรียนหนองยางชุมพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการหาค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน มาเปรียบเทียบกับเกณฑ์การแปลผล ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556)

5 หมายถึง ตัวบ่งชี้มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง ตัวบ่งชี้มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง ตัวบ่งชี้มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง ตัวบ่งชี้มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง ตัวบ่งชี้มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับน้อยที่สุด

โดยตรวจให้คะแนนองค์ประกอบ ตัวบ่งชี้ในการพัฒนาองค์ประกอบสถานศึกษาปลอดภัย ตามเกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย ความหมาย

4.51 – 5.00 เป็นตัวบ่งชี้ที่มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด

3.51 – 4.50 เป็นตัวบ่งชี้ที่มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก

2.51 – 3.50 เป็นตัวบ่งชี้ที่มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับปานกลาง

1.51 – 2.50 เป็นตัวบ่งชี้ที่มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับน้อย

1.00 – 1.50 เป็นตัวบ่งชี้ที่มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับน้อยมาก

โดยเกณฑ์ค่าเฉลี่ยของความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป จึงจะถือว่าองค์ประกอบสถานศึกษาปลอดภัย มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ และสามารถนำไปส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพที่เหมาะสมและปลอดภัยของผู้เรียนได้

ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยความเหมาะสมขององค์ประกอบสถานศึกษาปลอดภัย ๆ จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ค่าเฉลี่ยที่ได้เท่ากับ 4.79 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.38 ถือว่าองค์ประกอบสถานศึกษาปลอดภัย โรงเรียนหนองยางชุมพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับ

มากที่สุด ค่าความเป็นไปได้ขององค์ประกอบสถานศึกษาปลอดภัย ค่าเฉลี่ยที่ได้เท่ากับ 4.76 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.42 ถือว่า องค์ประกอบสถานศึกษาปลอดภัย โรงเรียนหนองยางชุมพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด

3.3 สถิติพื้นฐานในการใช้บรรยายข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลทางสังคมศาสตร์ (SPSS for Windows) ประกอบด้วย ร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าความถี่ (f)

3.4 ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย ระหว่างวันที่ 27-30 เดือนมิถุนายน พ.ศ. 2561

ภาพที่ 13 แสดงการดำเนินการระยะที่ 3 การรับรององค์ประกอบสถานศึกษาปลอดภัย โรงเรียนหนองยางชุมพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ระยะที่ 4 ศึกษาผลการนำองค์ประกอบสถานศึกษาไปดัดแปลง โรงเรียนหนองยางชุมพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การศึกษาผลการนำองค์ประกอบสถานศึกษาไปดัดแปลง โรงเรียนหนองยางชุมพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีวิธีดำเนินการเพื่อศึกษาผลการใช้องค์ประกอบสถานศึกษาไปดัดแปลง ดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นข้าราชการครูผู้สอน จำนวน 12 คน ผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนหนองยางชุมพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี เขต 20 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 157 คน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 9 คน

2. วิธีการดำเนินการวิจัย

2.1 ประชุมชี้แจง สร้างความตระหนักและความสำคัญเกี่ยวกับสถานศึกษาไปดัดแปลง

2.2 ประชุมชี้แจงผู้เรียนโรงเรียนหนองยางชุมพิทยาคม ศึกษารายละเอียดตามประเด็นเกี่ยวกับองค์ประกอบสถานศึกษาไปดัดแปลงและตัวบ่งชี้

2.3 สรุปลงการใช้องค์ประกอบสถานศึกษาไปดัดแปลง โรงเรียนหนองยางชุมพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.4 ประเมินระดับการปฏิบัติและระดับความพึงพอใจต่อการนำองค์ประกอบสถานศึกษาไปดัดแปลง โรงเรียนหนองยางชุมพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แบบสอบถามประเมินระดับการปฏิบัติและระดับความพึงพอใจต่อการใช้องค์ประกอบสถานศึกษาไปดัดแปลง โรงเรียนหนองยางชุมพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

วิเคราะห์ข้อมูลระดับการปฏิบัติและระดับความพึงพอใจต่อองค์ประกอบสถานศึกษาไปดัดแปลง โรงเรียนหนองยางชุมพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการหาค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์การแปลผล ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556)

5 หมายถึง ตัวบ่งชี้มีระดับการปฏิบัติและระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง ตัวบ่งชี้มีระดับการปฏิบัติและระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง ตัวบ่งชี้มีระดับการปฏิบัติและระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง
 2 หมายถึง ตัวบ่งชี้มีระดับการปฏิบัติและระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย
 1 หมายถึง ตัวบ่งชี้มีระดับการปฏิบัติและระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด
 โดยตรวจให้คะแนนองค์ประกอบ ตัวบ่งชี้ในการพัฒนาองค์ประกอบสถานศึกษาตลอดภัย
 ตามเกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด. 2556) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย ความหมาย

4.51–5.00 เป็นตัวบ่งชี้ที่มีระดับการปฏิบัติและระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

3.51–4.50 เป็นตัวบ่งชี้ที่มีระดับการปฏิบัติและระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

2.51–3.50 เป็นตัวบ่งชี้ที่มีระดับการปฏิบัติและระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

1.51–2.50 เป็นตัวบ่งชี้ที่มีระดับการปฏิบัติและระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย

1.00–1.50 เป็นตัวบ่งชี้ที่มีระดับการปฏิบัติและระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยมาก

โดยเกณฑ์ค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติและระดับความพึงพอใจในการวิจัยครั้งนี้
 คือ ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป จึงจะถือว่าองค์ประกอบสถานศึกษาตลอดภัย สามารถนำไปส่งเสริม
 และพัฒนาศักยภาพที่เหมาะสมและปลอดภัยของผู้เรียนได้

ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยระดับการปฏิบัติตามองค์ประกอบสถานศึกษาตลอดภัย ค่าเฉลี่ย
 ที่ได้เท่ากับ 4.52 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.37 ถือว่า ครูผู้สอนโรงเรียนหนองยางชุม
 พิตยาคม มีการปฏิบัติตามองค์ประกอบสถานศึกษาตลอดภัย โรงเรียนหนองยางชุมพิตยาคม สังกัด
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน อยู่ใน
 ระดับมากที่สุด ระดับความพึงพอใจต่อองค์ประกอบสถานศึกษาตลอดภัย ฯ ค่าเฉลี่ยที่ได้เท่ากับ 4.50
 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.39 ถือว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ครูผู้สอนและ
 ผู้เรียนโรงเรียนหนองยางชุมพิตยาคม มีความพึงพอใจต่อองค์ประกอบสถานศึกษาตลอดภัย โรงเรียน
 หนองยางชุมพิตยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 สำนักงาน
 คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน อยู่ในระดับมาก

3.3 สถิติพื้นฐานในการใช้บรรยายข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติสำหรับการ
 การวิเคราะห์ข้อมูลทางสังคมศาสตร์ (SPSS for Windows) ประกอบด้วย ร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)
 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าความถี่ (f)

3.4 ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562

